

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, PODUZETNIŠTVA I OBRTA

94

Na temelju članka 4. Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju sukladnosti (»Narodne novine«, br. 80/13 i 14/14) ministar gospodarstva, poduzetništva i obrta uz suglasnost ministra nadležnog za graditeljstvo donosi

PRAVILNIK

O SIGURNOSTI DIZALA U UPORABI

(NN 05/19; **stupio na snagu 24.01.2019.**)

SADRŽAJ:

I. PODRUČJE PRIMJENE	4
Članak 1.....	4
Članak 2.....	5
II. POBOLJŠANJE SIGURNOSTI DIZALA U UPORABI.....	5
Članak 3.....	5
III. IZVANREDNI PREGLED, REDOVNI PREGLED, ODRŽAVANJE DIZALA I SPAŠAVANJE OSOBA IZ DIZALA	6
Izvanredni pregled	6
Članak 4.....	6
Članak 5.....	7
Redovni pregled dizala.....	8
Članak 6.....	8
Održavanje dizala.....	9
Članak 7.....	9
Članak 8.....	10
Članak 9.....	10
Članak 10.....	10
Spašavanje osoba iz dizala	11
Članak 11.....	11
Knjiga održavanja dizala	12
Članak 12.....	12
Odgovornost vlasnika	12
Članak 13.....	12
Odgovornost održavatelja	12
Članak 14.....	12
Ovlaštena organizacija za pregled dizala	13

Članak 15.....	13
IV. MINIMALNI KRITERIJI KOJE JE POTREBNO ZADOVOLJITI PRI OVLAŠĆIVANJU OVLAŠTENIH ORGANIZACIJA.....	14
Članak 16.....	14
V. INSPEKCIJSKI NADZOR.....	15
Članak 17.....	15
VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	15
Članak 18.....	15
Članak 19.....	15
Dodatak I.	16
Tablica 1. Kontrolna lista sigurnosnih zahtjeva.....	16
Dodatak II.	21
NEDOSTATCI KOJI BITNO NARUŠAVAJU SIGURNOST KORISNIKA I ZAHTIJEVAJU STAVLJANJE DIZALA IZVAN UPOTREBE	21

I. PODRUČJE PRIMJENE

Članak 1.

(1) Ovim se Pravilnikom uređuje sigurnost dizala u uporabi koja su ugrađena i trajno se upotrebljavaju u građevinama.

(2) Za potrebe ovoga Pravilnika »dizalo« označava uređaj za dizanje namijenjen za doseganje određenih razina koji ima nosač koji se kreće između krutih vodilica s nagibom pod kutom većim od 15 stupnjeva prema horizontali, a namijenjen je za prijevoz:

- osoba,
- osoba i tereta,
- samo tereta, ako je nosač izveden tako da osoba može bez poteškoća ući u njega, te ako je opremljen upravljačkim uređajima koji se nalaze u nosaču ili nadohvat ruke osobi u nosaču,
- tereta s pratiocem za dizala, koja su ugrađena u građevine do 31. ožujka 2006. godine.

(3) Ovaj Pravilnik odnosi se i na dizala koja se kreću duž utvrđenog stalnog puta, a ne kreću se između krutih vodilica (npr. škarasta dizala).

(4) Ovaj se Pravilnik ne odnosi na:

- uređaje za dizanje čija brzina nije veća od 0,15 m/s,
- građevne dizalice,
- žičare, uključujući uspinjače,
- dizala posebno namijenjena i konstruirana za vojne i policijske svrhe,
- uređaje za dizanje s kojih se može obavljati rad,
- mehanizme za dizanje u rudnicima,
- uređaje za dizanje namijenjene za dizanje izvođača kod umjetničkih izvedbi
- uređaje za dizanje ugrađene u prijevozna sredstva,
- uređaje za dizanje spojene sa strojem i namijenjene isključivo za pristup radnim mjestima uključujući točke za održavanje i preglede na stroju,
- prijevozna sredstva koja upotrebljavaju prigon sa zupčastom letvom,
- pokretne stube i mehaničke trake.

(5) Kada su za dizala iz stavka 1. ovoga članka opasnosti u cijelosti ili djelomično obuhvaćene posebnim propisima, odredbe ovoga Pravilnika ne primjenjuju se na ta dizala i na te opasnosti od trenutka primjene tih posebnih propisa.

(6) Ovaj Pravilnik notificiran je u skladu s Direktivom (EU) 2015/1535 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. rujna 2015. o utvrđivanju postupka pružanja informacija u području tehničkih propisa i pravila o uslugama informacijskog društva.

Članak 2.

(1) Dizala ugrađena u postojeća vozna okna radi zamjene dizala koje je do tada bilo u uporabi, uključujući kada ostaju stare vodilice s učvršćenjima, ili samo učvršćenja vodilica smatraju se novim dizalima.

(2) Novougrađena oprema mora ispunjavati zahtjeve propisa kojim se uređuje sigurnost dizala, koji je bio na snazi u trenutku stavljanja dizala na tržište ili u uporabu. Za dizala koja su ugrađena prije 31. 3. 2006., dodatno moraju biti ispunjeni zahtjevi iz članka 3. ovog Pravilnika.

(3) Kada se dizalo u uporabi podvrgava značajnim izmjenama koje će promijeniti njegove karakteristike, tada se navedeno dizalo smatra novim dizalom te mora zadovoljavati bitne zdravstvene i sigurnosne zahtjeve propisane Pravilnikom o sigurnosti dizala («Narodne novine», broj 20/2016). Navedenim Pravilnikom se u pravni poredak Republike Hrvatske prenijela Direktiva 2014/33/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na dizala i sigurnosne komponente za dizala (SL L 96, 29. 3. 2014.).

II. POBOLJŠANJE SIGURNOSTI DIZALA U UPORABI

Članak 3.

(1) Vlasnici dizala, koja su ugrađena u građevine do 31. 3. 2006. godine dužni su osigurati poboljšanje njihove sigurnosti.

(2) Minimalni sigurnosni zahtjevi su ispunjeni ako:

- dizala ispunjavaju zahtjeve propisa sukladno kojima su stavljena u uporabu,
- dizala ispunjavaju zahtjeve kasnijih propisa koji su se odnosili na postojeća dizala,
- se na dizalu odstrane ili znatno ograniče opasnosti, koje su navedene u Dodatku I. koji je sastavni dio ovoga Pravilnika, provedbom zaštitnih mjera (mjera za smanjivanje opasnosti) navedenih u stupcu 6. tablice 1. iz Dodatka I. ovoga Pravilnika. Umjesto tih mjera moguće je primijeniti i druge zaštitne mjere, na temelju procjene rizika (izračuna sigurnosti) koja je odobrena od strane ovlaštene organizacije.

(3) Odredbe stavka 2. podstavka 2. i 3. ovoga članka ne odnose se na dizala u građevinama koje su upisane u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske ili se nalaze unutar kulturno-povijesne cjeline koja je upisana u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske, ako bi se

ispunjavanjem tih odredbi došlo u sukob sa zahtjevima nadležnog tijela u smislu Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. Sigurnost takvih dizala treba povećati do razine koja je moguća uz poštivanje tih zahtjeva. Odluku o razini povećanja sigurnosti takvih dizala donosi ovlaštena organizacija zajedno s nadležnim tijelom u smislu Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, na temelju procjene rizika.

(4) U okviru prvog sljedećeg redovnog pregleda od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika ovlaštena organizacija će utvrditi preostale opasnosti, odnosno zaštitne mjere (mjere za otklanjanje opasnosti) s rokovima za njihovu primjenu, u skladu s Dodatkom I. ovoga Pravilnika. Rokovi za otklanjanje opasnosti iz Dodatka I., tablice 2, počinju teći od dana kada je obavljen redovni pregled. Primjenu odgovarajućih mjera za otklanjanja opasnosti mora osigurati vlasnik.

(5) Ovlaštena organizacija provjerava jesu li sigurnosni zahtjevi iz stavka 2. i 3. ovoga članka ispunjeni. Sve preostale opasnosti iz stavka 4. ovoga članka koje nisu u zadanom roku otklonjene ili na odgovarajući način smanjene, smatraju se nepridržavanjem ovoga Pravilnika, zbog čega ovlaštena organizacija može dizalo staviti izvan uporabe.

III. IZVANREDNI PREGLED, REDOVNI PREGLED, ODRŽAVANJE DIZALA I SPAŠAVANJE OSOBA IZ DIZALA

Izvanredni pregled

Članak 4.

(1) Izvanredni pregled provodi se u slučaju:

- nastalih osnovnih promjena na dizalu kao što je navedeno u članku 5. ovoga Pravilnika,
- stavljanja dizala u uporabu nakon nezgoda,
- provjere jesu li otklonjeni nedostaci utvrđenih pri redovnom pregledu dizala od strane ovlaštene organizacije zbog kojih je dizalo stavljeno izvan uporabe,
- zahtjeva nadležnih inspekcijskih tijela.

(2) Vlasnik dizala mora osigurati izvanredni pregled dizala. Zahtjev za izvanredni pregled mora biti dostavljen u pisanom obliku s naznakom održavatelja dizala, odnosno izvođača radova na dizalu i razlogom izvanrednog pregleda.

(3) Izvanredni pregled provodi ovlaštena organizacija za pregled dizala iz članka 15. ovoga Pravilnika, a u skladu s odredbama ovoga Pravilnika (u daljnjem tekstu: ovlaštena organizacija). Vlasnik dizala mora osigurati da održavatelj, odnosno izvođač radova na dizalu sudjeluje u izvanrednom pregledu dizala.

(4) Izvanredni pregled mora uzeti u obzir procjenu rizika (izračune sigurnosti) odnosno proračune izvedbe i mora utvrditi jesu li ispunjeni svi zahtjevi propisa temeljem kojih je dizalo stavljeno u uporabu, odnosno zahtjevi iz članka 3. ovoga Pravilnika za dizala koja su ugrađena u građevinu do 31. ožujka 2006. godine, a u skladu s opsegom izvanrednog pregleda.

(5) Ovlaštena organizacija sastavlja Izvješće o izvanrednom pregledu i upisuje u knjigu održavanja dizala iz članka 12. ovoga Pravilnika datum kada je pregled obavljen, rezultate pregleda, naziv ovlaštene organizacije koja je obavila izvanredni pregled, te se upisuje inspektor ovlaštene organizacije koji je obavio pregled.

(6) Ovlaštena organizacija mora voditi popis obavljenih izvanrednih pregleda s podacima jednakim onima koji su upisani u knjigu održavanja dizala.

(7) Ovlaštena organizacija mora dostaviti jedanput godišnje popis iz stavka 6. ovoga članka ministarstvu nadležnom za gospodarstvo i nadležnim inspekcijskim tijelima.

(8) Opseg izvanrednog pregleda određuje ovlaštena organizacija.

Članak 5.

(1) Ako procjena rizika dovede do zaključka da je došlo do promjene naravi opasnosti ili da je došlo do povećanja razine rizika u odnosu na propis koji je bio na snazi u vrijeme stavljanja dizala na tržište, u tom se slučaju smatra se da je došlo do osnovne promjene na dizalu. Pod osnovnom promjenom na dizalu smatraju se promjene:

- nazivne brzine,
- nazivne nosivosti,
- težine kabine i protuutega,
- visine dizanja,
- sistema upravljanja,
- vodilica,
- tipa vrata (ili dodatno ugrađivanje jednih ili više vrata ili vrata kabine),
- pogonskog stroja ili pogonske užnice,
- sigurnosnih komponenti (navedenih u dodatku propisa kojim se uređuje sigurnost dizala),
- nosivih elemenata.

(2) Vlasnik dizala mora ovlaštenoj organizaciji prije izvanrednog pregleda dostaviti svu potrebnu dokumentaciju uključujući i dokumentaciju iz članka 4. stavka 4. ovoga Pravilnika.

Redovni pregled dizala

Članak 6.

- (1)** Vlasnik je dužan osigurati redovni pregled dizala.
- (2)** Redovni pregled dizala obavlja ovlaštena organizacija iz članka 15. ovoga Pravilnika uz sudjelovanje održavatelja dizala.
- (3)** Na zahtjev ovlaštene organizacije vlasnik dizala mora osigurati potrebne uvjete za pregled.
- (4)** Redovni pregled dizala mora se obaviti najmanje jedanput godišnje.
- (5)** Redovni pregled dizala obuhvaća sve postupke koji su potrebni da se provjeri kako dizala ugrađena u građevinu do 31. ožujka 2006. godine zadovoljavaju zahtjeve iz članka 3. ovoga Pravilnika, a da dizala ugrađena u građevinu nakon 31. ožujka 2006. godine zadovoljavaju bitne zdravstvene i sigurnosne zahtjeve propisa kojim se uređuje sigurnost dizala.
- (6)** Kod redovnog pregleda dizala ovlaštena organizacija provodi sljedeće postupke:
 - provjerava ispravno djelovanje opreme za sigurnost i zaštitu,
 - provjerava ispravnost druge opreme koja bi mogla utjecati na sigurnost,
 - provjerava jesu li na dizalu nastale promjene koje mogu utjecati na sigurnost,
 - provjerava jesu li u okolini nastale promjene koje mogu utjecati na sigurnost,
 - provjerava dolazi li kod uporabe dizala do promjena koje mogu utjecati na sigurnost,
 - provjerava nalaze li se na dizalu sve oznake i upute za uporabu, održavanje i spašavanje osoba iz dizala,
 - provjerava jesu li u knjigu održavanja dizala upisane sve promjene nastale od posljednjeg redovnog pregleda,
 - provjerava jesu li od posljednjeg redovnog pregleda uklonjeni svi nedostaci prema Izvješću o obavljenom pregledu.
- (7)** Ovlaštena organizacija nakon obavljenog pregleda dizala sastavlja Izvješće o redovnom pregledu koje mora sadržavati sve eventualne nedostatke na dizalu i rok za njihovo otklanjanje.
- (8)** Vlasnik dizala nakon dostavljenog Izvješća o redovnom pregledu od ovlaštene organizacije, mora poduzeti sve potrebne radnje kako bi otklonio sve nedostatke utvrđene u Izvješću.
- (9)** Ovlaštena organizacija kod prvog redovnog pregleda dodjeljuje dizalu njegov identifikacijski broj. Taj broj je trajan i njega ovlaštena organizacija koja obavlja prvi redovni

pregled dizala upisuje u knjigu održavanja dizala i stavlja ga na upravljački ormar dizala. Identifikacijski broj ostaje trajan i u slučaju da se promijeni ovlaštena organizacija.

(10) U knjigu održavanja dizala ovlaštena organizacija upisuje datum obavljenog pregleda dizala, naziv ovlaštene organizacije koja je obavila redovni pregled, sve nedostatke (koji bitno narušavaju sigurnost korisnika) i rok za njihovo otklanjanje, te je li dozvoljena uporaba dizala i ovjerava to potpisom inspektora ovlaštene organizacije. Izvješća o pregledu treba čuvati zajedno s tehničkom dokumentacijom dizala.

(11) Ako dizalo ne zadovoljava zahtjeve iz stavka 5. ovoga članka zbog nedostataka iz Dodatka II., a koji bitno narušavaju sigurnost korisnika, ovlaštena organizacija privremeno će staviti dizalo van uporabe (isključiti pogon dizala) te ga označiti na vidljivom mjestu (npr. »Dizalo izvan uporabe«). Ukoliko ovlaštena organizacija utvrdi nedostatak koji nije naveden u Dodatku II, a procijeni da takav nedostatak bitno narušava sigurnost korisnika, također je obvezna privremeno staviti dizalo izvan uporabe. Ovlaštena organizacija o tome odmah obavješćuje nadležna inspekcijska tijela, održavatelja dizala i vlasnika dizala.

(12) Ovlaštena organizacija može dozvoliti rad dizala na određeno vrijeme, ako nije bitno narušena sigurnost korisnika dizala te zadati rok u kojem vlasnik mora otkloniti nedostatke. Otklonjene nedostatke mora u knjizi održavanja dizala potvrditi održavatelj dizala odnosno izvođač radova na dizalu, te o tome obavijestiti vlasnika i ovlaštenu organizaciju.

(13) Ako nakon isteka rokova nedostaci nisu otklonjeni, a nije došlo do bitnijeg narušavanja sigurnosti za korisnike ovlaštena organizacija može produžiti rok za otklanjanje nedostataka. Ako vlasnik ne otkloni nedostatke u roku, a ovlaštena organizacija utvrdi da je zbog neotklanjanja nedostataka došlo do bitnog narušavanja sigurnosti korisnika, ovlaštena organizacija će staviti dizalo van uporabe (isključiti pogon dizala) i o tome obavijestiti nadležna inspekcijska tijela, održavatelja dizala i vlasnika dizala.

Održavanje dizala

Članak 7.

(1) Održavanje dizala može biti redovno i izvanredno.

(2) Vlasnik je dužan osigurati redovno održavanje dizala. Održavanje dizala podrazumijeva potrebne postupke za vrijeme uporabnog vijeka dizala, za siguran rad dizala i njegovih sastavnih dijelova.

(3) Svako dizalo mora imati upute za uporabu i održavanje, te upute za spašavanje osoba iz dizala, kojih se mora pridržavati kod redovnog održavanja dizala i kod spašavanja osoba iz dizala.

(4) Ako za dizala nema potrebnih uputa za uporabu i održavanje, te uputa za spašavanje osoba, te ako su one nepotpune, vlasnik ih mora pribaviti od ugraditelja dizala ili osigurati njihovu izradu ili nadopunu.

(5) Izvanredno održavanje dizala obuhvaća izvođenje radova na zamjeni, dopuni ili popuni dijelova dizala nakon kakvog izvanrednog događaja nakon kojeg dizalo više nije uporabljivo (potres, požar i sl.) odnosno ako je dizalo zbog nepropisnog održavanja ili kojeg drugog razloga dovedeno u stanje u kojem više nije uporabljivo.

Članak 8.

(1) Redovno održavanje dizala obuhvaća preventivno pregledavanje dizala i preventivno izvođenje radova na dizalu kojima se sprečava gubitak svojstava dizala i njegove funkcionalnosti, kao i izvođenje radova na zamjeni, dopuni i popuni dijelova dizala u razmacima i opsegu kako je to određeno uputom za uporabu i održavanje, ili zbog narušenih svojstava ili funkcionalnosti tih dijelova kojemu uzrok nije kakav izvanredni događaj.

(2) Prilikom redovnog održavanja održavatelj je dužan:

- provjeriti jesu li na dizalu nastale promjene koje mogu utjecati na sigurnost,
- provjeriti jesu li u okolini nastale promjene koje mogu utjecati na sigurnost.

Članak 9.

(1) Redovno održavanje dizala mora se obaviti najmanje jedanput mjesečno. Ako vlasnik želi dizalo privremeno staviti izvan uporabe, održavatelj je obvezan dizalo staviti izvan uporabe (isključiti pogon dizala), obavijestiti ovlaštenu organizaciju i upisati to u knjigu održavanja. Na zahtjev vlasnika održavatelj će ponovo uključiti dizalo, obavijestiti ovlaštenu organizaciju i upisati to u knjigu održavanja.

(2) Kod redovnog održavanja moraju se bez odgode otklanjati svi nedostaci u radu dizala, a neispravni i oštećeni dijelovi moraju se zamijeniti ispravnima.

(3) Ako se pri održavanju dizala utvrde neispravnosti koje mogu dovesti do opasnoga pogonskog stanja, održavatelj mora privremeno staviti dizalo izvan uporabe (isključiti pogon dizala) i označiti dizalo dok se neispravnosti ne uklone i o tome obavijestiti ovlaštenu organizaciju.

Članak 10.

(1) Održavanje dizala može obavljati pravna ili fizička osoba registrirana za tu djelatnost (u daljnjem tekstu: održavatelj) koji brine za održavanje dizala u ime vlasnika i izvodi provjere

dizala prilikom rada. Održavatelj mora biti upoznat s uputama za uporabu i održavanje dizala, uputama za spašavanje osoba iz dizala te vodi knjigu održavanja dizala.

(2) Održavatelj može obavljati održavanje dizala samo uz prethodnu suglasnost ovlaštene organizacije koja prije izdavanja iste provjerava stručnu osposobljenost održavatelja u skladu s Pravilima za provjeru stručne osposobljenosti održavatelja dizala.

(3) Održavatelj mora o nedostacima koji se ne mogu odmah otkloniti, odmah obavijestiti vlasnika i ovlaštenu organizaciju i zapisati ih u knjigu održavanja dizala. Ako nastali nedostaci ugrožavaju sigurnu uporabu dizala održavatelj mora dizalo privremeno staviti izvan uporabe (isključiti pogon dizala) i o tome obavijestiti vlasnika i ovlaštenu organizaciju.

(4) Ovlaštena organizacija dužna je obavijestiti ministarstvo nadležno za gospodarstvo i nadležna inspekcijska tijela o izdanim suglasnostima prema stavku 2. ovoga članka, navodeći naziv i adresu održavatelja te ime i prezime odgovorne osobe kod održavatelja.

(5) Ministarstvo nadležno za gospodarstvo objavljuje na svojoj službenoj internet stranici popise održavatelja kojima su ovlaštene organizacije izdale suglasnost prema stavku 2. ovoga članka.

Spašavanje osoba iz dizala

Članak 11.

(1) Spašavanje osoba iz dizala u pravilu obavlja u ime vlasnika održavatelj naveden u članku 10. stavku 1. ovoga Pravilnika. Spašavanje osoba iz dizala može obaviti i druga fizička osoba koja je osposobljena za spašavanje osoba iz dizala. Osposobljenost te osobe ocjenjuje ovlaštena organizacija i potvrđuje to pisanom potvrdom. Rok valjanosti takve potvrde je jedna godina. U potvrdi moraju biti navedeni identifikacijski brojevi dizala za koja je osoba osposobljena.

(2) Tijekom spašavanja mora biti uspostavljen kontakt između spasioca i osoba u kabini dizala.

(3) Za poslove spašavanja osoba iz dizala vlasnik dizala iz stavka 1. ovoga članka mora osigurati:

- da je vrijeme između poziva za spašavanje i uspostavljanja kontakta s osobama u kabini dizala najkraće moguće,
- da vrijeme između poziva za spašavanje i dolaska spasioca nije duže od 60 minuta.

(4) Podaci o spašavanju moraju se upisati u knjigu održavanja dizala.

Knjiga održavanja dizala

Članak 12.

Svako dizalo mora imati knjigu održavanja dizala u skladu s Pravilnikom o sigurnosti dizala («Narodne novine», broj 20/2016), a za dizala koja su stavljena u uporabu prije stupanja na snagu navedenog Pravilnika knjiga održavanja mora sadržavati najmanje sljedeće:

- opće podatke o dizalu (podatke o vlasniku i mjestu ugradnje dizala, podatke o ugraditelju dizala, tvornički/proizvodni broj dizala, te godinu ugradnje dizala),
- osnovne podatke o dizalu (oznaku dizala u strojarnici ako u strojarnici ima više dizala, vrstu dizala, nazivnu nosivost i brzinu, broj stanica i oznaku glavne stanice, promjer pogonske užnice, broj i dimenzije nosive užadi ili traka, podatke o zaštiti od indirektnog dodira),
- podatke o izmjenama općih podataka i osnovnih karakteristika dizala,
- podatke o održavanju i isključivanju dizala iz uporabe i uključivanju dizala u uporabu radi neispravnosti ili drugih razloga, o pregledima dizala, nedostacima i otklanjanju istih, te zamjeni dijelova dizala,
- podatke o održavatelju dizala,
- identifikacijski broj dizala,
- podatke o osobi ovlaštenoj za spašavanje osoba iz dizala.

Odgovornost vlasnika

Članak 13.

(1) Vlasnik dizala odgovoran je za održavanje i poboljšanje sigurnosti dizala, a posebno za ispunjenje uvjeta iz članka 3. ovoga Pravilnika.

(2) Vlasnik dizala odgovoran je za sigurnu uporabu dizala, te spašavanje osoba iz dizala u skladu s uputama o uporabi i održavanju, te uputama o spašavanju osoba iz dizala.

(3) Vlasnik dizala dužan je spasiocu osigurati neometan pristup dizalu.

(4) Vlasnik dizala dužan je osigurati izvanredan pregled, sukladno članku 4. ovoga Pravilnika, redovni pregled dizala sukladno članku 6. ovoga Pravilnika, redovno održavanje dizala sukladno članku 7. ovoga Pravilnika i spašavanje osoba iz dizala sukladno članku 11. ovoga Pravilnika te izvanredno održavanje po potrebi.

Odgovornost održavatelja

Članak 14.

Održavatelj mora:

- za obavljanje poslova održavanja imati osposobljene osobe za obavljanje istih, te potrebnu opremu,
- obavljati održavanje u skladu s uputama za održavanje i na temelju Izvješća ovlaštene organizacije o obavljenom redovnom pregledu dizala,
- održavati dizalo da u tijeku uporabe zadovoljava zahtjeve ovoga Pravilnika,
- privremeno staviti dizalo izvan uporabe (isključiti pogon dizala) u slučaju nedostataka koje nije moguće odmah ukloniti, a predstavljaju opasnost za sigurnost korisnika, te obavijestiti vlasnika i ovlaštenu organizaciju o privremenom stavljanju dizala izvan uporabe,
- voditi evidenciju o redovnom održavanju dizala i svakoj intervenciji na dizalu u knjizi održavanja,
- osigurati potrebne rezervne dijelove za popravke i zamjene,
- obavješćivati vlasnika o potrebnim promjenama na dizalima,
- obavješćivati vlasnika o potrebnim redovnim pregledima dizala,
- sudjelovati kod redovnih i izvanrednih pregleda dizala,
- obaviti spašavanje osoba iz dizala bez posebnog naloga vlasnika dizala.

Ovlaštena organizacija za pregled dizala

Članak 15.

(1) Ovlaštena organizacija za pregled dizala obavlja izvanredne preglede dizala, redovne preglede dizala i provjerava zadovoljenje zahtjeva za poboljšanje sigurnosti postojećih dizala propisanih u članku 3. ovoga Pravilnika.

(2) Ovlaštena organizacija za pregled dizala mora ispunjavati kriterije iz harmonizirane norme EN ISO/IEC 17020.

(3) Ovlaštena organizacija za pregled dizala mora biti neovisna, ne smije projektirati, ugrađivati i održavati dizala, te ne smije biti ugraditelj niti proizvođač dizala ili sigurnosnih komponenta, ni ovlašteni predstavnik bilo koje od tih stranaka. To ne isključuje mogućnosti razmjene tehničkih obavijesti s ugraditeljima dizala i proizvođačima sigurnosnih komponenti.

(4) Ovlaštenu organizaciju za pregled dizala rješenjem ovlašćuje ministar nadležan za gospodarstvo na temelju dokaza o ispunjavanju kriterija iz stavka 2. i 3. ovoga članka.

(5) Ministarstvo nadležno za gospodarstvo objavljuje na svojoj službenoj internet stranici popis ovlaštenih organizacija za pregled dizala.

(6) Ministar nadležan za gospodarstvo može povući ovlaštenje za obavljanje pregleda dizala ovlaštenoj organizaciji ako:

- prestane zadovoljavati propisane kriterije iz stavaka 2., 3. i 4. ovoga članka,

- preglede dizala ne obavlja u skladu s važećim propisima i odobrenim postupcima, te pravilima struke,
- je protiv nje pokrenut postupak prisilne naplate, stečaja ili likvidacijski postupak ili je prestala poslovati na osnovi sudske ili druge prisilne odluke ili rješenja.

(7) Ovlaštena organizacija mora voditi i obnavljati popise dizala na kojima je obavila izvanredni pregled dizala ili redovni pregled dizala koje mora dostaviti jedanput godišnje, ministarstvu nadležnom za gospodarstvo i nadležnim inspekcijskim tijelima.

IV. MINIMALNI KRITERIJI KOJE JE POTREBNO ZADOVOLJITI PRI OVLAŠĆIVANJU OVLAŠTENIH ORGANIZACIJA

Članak 16.

(1) Ovlaštena organizacija, odgovorna osoba i osoblje odgovorno za obavljanje poslova pregleda i provjere dizala ne smiju biti izravno uključeni u projektiranje, proizvodnju ili izradu, stavljanje na tržište, ugradnju, uporabu ili održavanje tih dizala ili sigurnosnih komponenti za dizala niti zastupati strane koje sudjeluju u tim djelatnostima. To ne isključuje mogućnost razmjena tehničkih obavijesti s projektantima, ugraditeljima, održavateljima i proizvođačima dizala i sigurnosnih komponenti.

(2) Ovlaštena organizacija i njeno osoblje moraju provoditi postupke pregleda i provjere dizala s najvećim stupnjem profesionalnosti i stručne osposobljenosti te ne smiju biti pod pritiskom ili utjecajem, posebno ne financijskim, od strane osoba ili grupa u čijem su interesu rezultati poslova pregleda i provjere dizala, a što bi moglo utjecati na njihov sud ili rezultate poslova pregleda i provjere dizala.

(3) Ovlaštena organizacija mora raspolagati potrebnim osobljem i posjedovati potrebne prostore kako bi bila u mogućnosti pravilno izvršiti zadatke tehničke i administrativne prirode vezano za pregled i provjere te također mora imati pristup opremi potrebnoj za provedbu posebnih provjera.

(4) Osoblje odgovorno za poslove pregleda i provjere dizala mora imati sljedeće:

- odgovarajuće stručno i profesionalno obrazovanje,
- zadovoljavajuće poznavanje zahtjeva za ispitivanja koja provodi te iskustvo na tom području,
- sposobnost potrebnu za izdavanje certifikata, zapisa i izvještaja koji pokazuju da je provjera provedena.

(5) Nepristranost osoblja zaduženog za poslove pregleda i provjere dizala mora biti zajamčena. Njihova naknada ne smije ovisiti o broju provedenih pregleda, a niti o dobivenim rezultatima.

(6) Ovlaštena organizacija mora sklopiti ugovor o osiguranju od odgovornosti osim ako njegovu odgovornost ne preuzme država u skladu s nacionalnim propisima ili ako sama država nije izravno odgovorna za ispitivanja.

(7) Osoblje ovlaštene organizacije mora poštivati tajnost informacija koje dobije prilikom izvršavanja zadataka (osim prema nadležnim administrativnim tijelima) u okviru ovoga Pravilnika ili bilo kojeg propisa koje mu omogućuje djelovanje.

V. INSPEKCIJSKI NADZOR

Članak 17.

Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Pravilnika, sukladno Zakonu o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju sukladnosti, obavljaju inspektori nadležnih inspekcijskih tijela u skladu s njihovim ovlastima i obvezama iz posebnih propisa.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 18.

Stupanjem na snagu ovoga Pravilnika prestaju važiti odredbe Pravilnika o sigurnosti dizala (»Narodne novine«, br. 58/2010).

Članak 19.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-01/18-01/36

Broj: 526-03-02-01/1-18-13

Zagreb, 27. prosinca 2018.

Ministar

Darko Horvat, v. r.

Dodatak I.

Tablica 1. Kontrolna lista sigurnosnih zahtjeva

1	2	3	4	5	6	7	8
R.br. prema tablici B2 iz HRN EN 81-80:2004	Sigurnosni zahtjevi koje se provjerava	Točka. Iz norme HRN EN 81-80:2004	Zahtjev ispunjen?	Nivo prioriteta	Zaštitne mjere (mjere za smanjivanje opasnosti)	Moguće provođenje mjere	Napomena
1. Opći zahtjevi							
1	Instalacija bez štetnih materijala	5.1.4	Da Ne	Visoki	1. Odstraniti azbest koji je podložan raspadanju (npr. zamijeniti obloge kočnica) 2. Ne izvoditi radove na azbestu =>postaviti oznaku upozorenja	Da Ne Da Ne	
7. Vrata voznog okna i kabine							
37	Automatska vrata kabine se zatvaraju samo ako su ručna okretna vrata voznog okna zatvorena	5.7.12	Da Ne Nije primjenjivo	Srednji	Osigurati da se vrata kabine ne zatvaraju dok vrata voznog okna nisu u potpunosti zatvorena.	Da Ne Da Ne	
8. Kabina, protuuteg i balansni teret							
40	Kabinska vrata, ili svjetlosna zavjesa na ulazu u kabinu dizala za prijevoz tereta s pratiocem koja su ugrađena u građevine do 31. ožujka 2006.	5.8.3	Da Ne Nije primjenjivo	Visoki	a) ugraditi automatska vrata kabine sukladno: – HRN EN 81-20:2014 točka 5.3 b) ugraditi ručna vrata kabine sukladno: – HRN EN 81-20:2014 točka 5.3	Da Ne Da Ne	

					Ako se u kabini pored pratioca ne prevoze osobe, na ulazu u kabinu tog dizala može se umjesto vrata ugraditi svjetlosnu zavjesu.		
Ovjes, kompenzacija i zaštita od prekomjerne brzine							
52	Zaštitni uređaj protiv nekontroliranog kretanja kabine u smjeru prema gore (el. dizala)	5.9.4	Da Ne Nije primjenjivo	Nizak	Ugraditi zaštitu protiv nekontroliranog kretanja kabine u smjeru prema gore kako je definirano u – HRN EN 81-20:2014 točka 5.6.6	Da Ne	Obaviti prilikom rekonstrukcije/m odernizacije, odnosno prilikom zamjene vezane opreme
54a	Zaštita hidrauličnih dizala protiv slobodnog pada, spuštanja s prekomjernom brzinom i tonjenja kabine	5.9.5.1	Da Ne Nije primjenjivo	Nizak	Ugraditi kombinaciju sigurnosnih uređaja sukladno -HRN EN 81-20:2014 točka 5.6.1.3	Da Ne	Obaviti prilikom rekonstrukcije/m odernizacije, odnosno prilikom zamjene vezane opreme
54b	Automatsko vraćanje kabine u najnižu postaju, kada se koristi električni uređaj protiv tonjenja	5.9.5.2	Da Ne Nije primjenjivo	Nizak	Omogućiti automatsko vraćanje kabine u najnižu stanicu sukladno -HRN 81-20:2014 točka 5.12.1.10	Da Ne	Obaviti prilikom rekonstrukcije/m odernizacije, odnosno prilikom zamjene vezane opreme
12. Pogonski stroj							
60b	Pokretanje dizala u nuždi (hidraulična dizala)	5.12.2	Da Ne Nije primjenjivo	Nizak	Ugraditi sustav za pokretanje dizala u nuždi sukladno -HRN 81-20:2014 točka 5.9.3.9	Da Ne	Obaviti prilikom rekonstrukcije/m odernizacije, odnosno prilikom zamjene vezane opreme

61	Glavni ventil (hidraulična dizala)	5.12.3	Da Ne Nije primjenjivo	Nizak	Ugraditi glavni ventil sukladno -HRN 81-20:2014 točka 5.9.3.5.1	Da Ne	Obaviti prilikom rekonstrukcije/m modernizacije, odnosno prilikom zamjene vezane opreme
62	Zaustavljanje stroja i provjera zaustavljanog položaja	5.12.4	Da Ne	Visoki	Osigurati način zaustavljanja sukladno -HRN EN 81-20:2014 točke 5.9.3.4; 5.9.2.5 i 5.9.2.6	Da Ne	
65a	Uređaj za kontrolu niskog tlaka cilindra kod indirektnog pogona (hidraulična dizala)	5.12.7	Da Ne Nije primjenjivo	Nizak	Ugraditi uređaj za kontrolu niskog tlaka u cilindru sukladno -HRN EN 81-20:2014 točka 5.9.3.9.1.5	Da Ne	Obaviti prilikom rekonstrukcije/m modernizacije, odnosno prilikom zamjene vezane opreme
65b	Uređaj za kontrolu niskog tlaka cilindra kod indirektnog pogona gdje klip nije čvrstom vezom učvršćen za kabinu (hidraulična dizala)	5.12.7	Da Ne Nije primjenjivo	Nizak	Ugraditi uređaj za kontrolu niskog tlaka u cilindru sukladno -HRN EN 81-20:2014 točka 5.9.3.9.1.5	Da Ne	Obaviti prilikom rekonstrukcije/m modernizacije, odnosno prilikom zamjene vezane opreme
13. Električne instalacije i uređaji							
66	Zaštita od direktnog dodira dijelova pod naponom (IP2x) Zaštita i označavanje električne opreme	5.13.1	Da Ne	Visoki	1. Ugraditi elektro opremu s kućištima sukladno -HRN EN 81-20:2014 točka 5.10.1.2.2 osiguravajući nivo zaštite od najmanje IP 2x 2. Postaviti oznake opasnosti od električnog udara	Da Ne	

					 <p>uz svu električnu opremu na kojoj se može pojaviti opasan napon</p>	Da Ne	
					3. Postaviti znak upozorenja osoblju održavatelja da kod grupnog upravljanja, još može biti prisutan napon kada se isključi glavni dovod pojedinog upravljačkog ormara.	Da Ne	
14. Zaštita od električnih pogrešaka, upravljanje, prioriteti							
69	Zaštita od opasnog stanja dizala u slučaju promjene rasporeda faza	5.14.1	Da Ne	Nizak	Ugraditi zaštitu protiv zamjene rasporeda faza, na način da zamjena rasporeda faza ne može uzrokovati opasan neispravan rad dizala, prema zahtjevu -HRN EN 81-20:2014 točka 5.11.1.2.j	Da Ne	Obaviti prilikom rekonstrukcije/m odernizacije, odnosno prilikom zamjene vezane opreme
71	Uređaj za alarmiranje u nuždi	5.14.3	Da Ne	Visok	Ugraditi uređaj za alarmiranje u nuždi sukladno -HRN EN 81-20:2014 točka 5.12.3.1	Da Ne	

72	Direktna komunikacija između kabine i strojarnice	5.14.4	Da Ne	Srednji	Ugraditi komunikacijski uređaj sukladno -HRN EN 81-20:2014 točka 5.12.3.2	Da Ne	Provesti kod udaljenih strojarnica hidrauličnih dizala
----	---	--------	-------	---------	--	-------	--

Tablica 2. Prioriteti i rokovi za provođenje zaštitnih mjera (stupac 6. iz tablice 1.)

Nivo prioriteta	Rok
Visok	3 godine
Srednji	5 godina ili prilikom rekonstrukcije/ modernizacije
Nizak	Prilikom rekonstrukcije/ modernizacije vezane opreme

Dodatak II.

NEDOSTATCI KOJI BITNO NARUŠAVAJU SIGURNOST KORISNIKA I ZAHTIJEVAJU STAVLJANJE DIZALA IZVAN UPOTREBE

Redni broj	Opis nedostatka
	Strojarnica
1.	Prilaz strojarnici nije siguran
2.	Vrata strojarnice nije moguće zaključati
	Pogonski stroj i kočnica
3.	Kočione obloge su potpuno istrošene
4.	Elementi pogonskog stroja imaju prekomjerno veliku zračnost
5.	Kočnica pogonskog stroja nije povezana preko dva neovisna sklopna elementa kako bi se u slučaju kvara jednoga zadržala potrebna i nužna razina sigurnosti za osobe koje koriste dizalo
	Nosivi uređaji
6.	Utori pogonske užnice potpuno su istrošeni
7.	Nosiva užad je ispucana preko dozvoljenih granica (puknut pramen ili previše ispucanih niti) i nije sigurna za uporabu.

8.	Zaklinjavanje užadi u utorima
9.	Proklizavanje užadi u utorima preko dozvoljenih granica
10.	Izvedba užnih zatvarača ne osigurava sigurno ovješeno kabine ili protuutega
11.	Nedostaje odgovarajući broj nosive užadi
	Grupa upravljanja
12.	Grupa upravljanja izvedena je na način koji može prouzročiti opasno stanje
	Krajnji prekidači i sigurnosni prostori
13.	Gornji ili donji krajnji prekidači nisu u funkciji
14.	Gornji sigurnosni put je prekratak te se ne može aktivirati krajnji prekidač
15.	Nije osigurana minimalna visina sigurnosnog prostora (gornjeg ili donjeg)
	Vozno okno
16.	Postoji oštećenje u stijenci voznog okna u obliku nepropisnog otvora (»rupa«)
17.	Vozno okno nije ograđeno u skladu sa propisima što predstavlja opasnost za zdravlje i sigurnost
18.	Vozno okno ispunjeno je vodom te ugrožava siguran rad dizala
19.	Vrata za pristup u jamu voznog okna nije moguće zaključati

20.	Vrata za pristup u jamu voznog okna nisu opremljena električnim sigurnosnim kontaktom ili je isti neispravan
21.	Odbojnici za nasjedanje kabine nisu ugrađeni ili su oštećeni (za brzine veće od 1.6 m/s)
	Vrata voznog okna
22.	Zabrava vrata voznog okna ne udovoljava bitnim zahtjevima iz Pravilnika o sigurnosti dizala
23.	Oštećeni kontrolni otvori ili stjenke vrata voznog okna («rupa»)
24.	Zazori između automatskih krila vrata, vrata i okvira su preveliki
	Kabina dizala
25.	Oštećeni kontrolni otvori ili stjenke vrata kabine i same kabine («rupa»)
26.	Nedostaju vrata kabine na ulazu/ima u kabinu osobnih i osobno teretnih dizala
27.	Sklopka STOP u kabini nije u funkciji (za dizala za prijevoz tereta s pratiocem bez kabinskih vrata i za dizala za prijevoz osoba kod kojih je moguća vožnja otvorenim kabinskim vratima)
28.	Uređaj za prisilno kočenje nije u funkciji
29.	Graničnik brzine i njegov sklop ne funkcionira ispravno
30.	Horizontalna udaljenost između praga kabine i stjenke voznog okna je prevelika, a kabinska vrata nemaju zabravu
31.	Uređaj za servisno upravljanje nije propisne izvedbe ili ne funkcionira ispravno

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70

Kontakt: Dario Ilija Rendulić

Email:

info@thoriumsoftware.eu;

direndulic@gmail.com

	Protuuteg
32.	Vođenje nije osigurano na siguran način
	Direktni i indirektni dodir dijelova pod naponom
33.	Zaštita od opasnosti od direktnog dodira dijelova pod naponom nije izvedena
	Pregledi
34.	Na dizalu su obavljene promjene ili zamjene iz članka 5, a izvanredni pregled nije obavljen

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70

Kontakt: Dario Ilija Rendulić

Email:

info@thoriumsoftware.eu;

direndulic@gmail.com